

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему:

РОЗВИТОК СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Виконала

студентка II курсу

групи ОО – 2м

освітнього ступеня «Магістр»

спеціальності 071

«Облік і оподаткування» _____ Ленюська Вікторія Іванівна

Науковий керівник

д.е.н., доц.

_____ Ліба Наталія Степанівна

Робота допускається до захисту:

Завідувач кафедри обліку

і оподаткування та маркетингу

д.е.н., професор

_____ Реслер М.В.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....	6
1.1. Мета, зміст та організація управлінського обліку.....	6
1.2. Інноваційні системи управлінського обліку.....	19
1.3. Основи побудови управлінського обліку.....	26
Висновки до розділу 1.....	32
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ	33
2.1. Інформаційно-аналітичне забезпечення системи управлінського обліку.....	33
2.2. Синергетичний розвиток управлінського обліку: підходи, принципи, трансформації.....	40
2.3. Управлінський облік у прийнятті управлінських рішень.....	52
2.4. Управлінський облік в умовах автоматизованої обробки інформації.....	56
Висновки до розділу 2.....	61
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ...62	
3.1. Організація економічного аналізу підприємств з використанням різноманітних прийомів, методів та моделей аналізу.....	62
3.2. Система показників, що використовуються при аналізі фінансового стану підприємства.....	70
Висновки до розділу 3.....	86
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	94

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку економіки важливо врахувати зростання нестабільності зовнішнього середовища підприємництва, яке стосується всіх основних процесів: інноваційних, інвестиційних, технологічних, оподаткування, приватизаційних, реформування земельних відносин і, на кінець, управлінських.

В українській економіці сьогодні вже існують всі передумови для того, щоб розглядати бухгалтерську діяльність з урахуванням її управлінського аспекту. У визначенні бухгалтерського обліку, сформульованому Американською асоціацією бухгалтерів, чітко відзначається управлінський аспект: це процес ідентифікації інформації, обчислення й оцінки показників та надання даних користувачам інформації для вироблення, обґрунтування і прийняття рішень.

Правильно організована система управлінського обліку дозволяє формувати масив інформації, необхідний для визначення пріоритетів діяльності компанії, запровадження бази для оцінювання інвестиційного потенціалу, планування розвитку, оптимізації механізмів виконання ухвалених управлінських рішень. На теперішній час система управлінського обліку визнана повноцінним елементом організаційної структури підприємства, проте залишаються невирішеними питання, пов'язані з її ефективним налагодженням, орієнтацією на новітні технології світового та вітчизняного ринків програмного забезпечення, створенням результативної бази інформаційного захисту й управління ризиками, реалізацією проекту стратегії розвитку.

Дослідженням теорії та практики управлінських обліку та аналізу займалися вітчизняні та закордонні вчені Герчикова І.М., Голов С.Ф., Дерев'янка С.І., Калюга Є.В., Ластовецький В., Майер Е., Моссаковський В., Олійник С.О., Райан Б., Савчук В.К. Сук Л.К., Филиппова С.В., Кірейцев Г.Г., Фольмут Й., Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж., Шатковська Л.С. та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Робота виконана на кафедрі обліку і оподаткування та маркетингу Мукачівського державного університету згідно з планом науково-дослідних робіт за темою:

«Сучасні тенденції обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю» (номер державної реєстрації 0116U004820).

Вищезазначене зумовило вибір теми, визначило її актуальність, основні напрямки і завдання дослідження. Завданнями дослідження є наступні:

- розкрити сутності управлінського обліку, основних принципів його організації;
- розглянути інформаційно-аналітичне забезпечення системи управлінського обліку;
- досліджено управлінський облік у прийнятті управлінських рішень;
- здійснено аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень;
- розкрити систему показників, що використовуються при аналізі фінансового стану підприємства.

Мета дослідження. Мета дослідження є визначення особливостей управлінського обліку як інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень.

Об'єктом дослідження є процес організації управлінського обліку та економічного аналізу на ТзОВ «Ресурс-Інвест-Сервіс».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних засад організації системи управлінського обліку та економічного аналізу на підприємстві.

Методи дослідження. В основу теоретичних і методичних досліджень покладено загальнонаукові методи і прийоми, серед яких аналіз, синтез, узагальнення, моделювання, порівняння, групування, конкретизація, системний підхід. Застосовуються окремі методичні прийоми статистики й економічного аналізу – абсолютні та відносні величини (для дослідження динаміки і структури витрат).

У процесі роботи було широко використано матеріали, що містяться у працях вчених у галузі управлінського обліку, контролю й аналізу, інформацію наукових і науково-практичних конференцій з питань управлінського обліку.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості практичного застосування розроблених рекомендацій з удосконалення організації системи управлінського обліку та економічного аналіз на підприємстві.

Окремі результати дослідження прийняті до впровадження на ТзОВ «Ресурс-Інвест-Сервіс» (довідка про впровадження № 27 від 21 листопада 2019р.).

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження, викладені в роботі, пройшли апробацію на: III Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Фінансове регулювання зрушень у економіці України» (м. Мукачево, 20 березня 2019 р.).

Обсяг та структура роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел. Основний зміст роботи викладено на 90 сторінках друкованого тексту, в тому числі 11 таблиць, 9 рисунків.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

У магістерській роботі здійснено теоретичних, методичних та практичних засад організації управлінського обліку на підприємстві. Проведені в роботі дослідження дають змогу зробити такі загальні висновки:

1. Управлінський облік є інструментом управління діяльністю підприємства, об'єднуючи практично всі функції управління - облік, планування, координацію, контроль, аналіз, прийняття рішень.

2. Враховуючи те, що управлінський облік у вузькому розумінні є складовою бухгалтерського обліку і невід'ємно пов'язаний з фінансовим обліком, він повинен відповідати єдиним бухгалтерським принципам, зокрема: принципу безперервності діяльності підприємства; принципу єдиного грошового вимірника; принципу повноти та аналітичності інформації; принципу періодичності тощо.

3. Управлінський облік – це процес виявлення, вимірювання, збирання, нагромадження, аналізу, підготовки, інтерпретації та перебдачі облікової інформації, яка використовується управлінським пербсоналом всередині підприємства при прийнятті управлінських рішень та для забезпечення ефективного використання ресурсів.

4. Ефективність етапу функціонування управлінського обліку є основною метою впровадження цієї системи. Оцінювання ефективності функціонування діючої системи управлінського обліку можна проводити в такому порядку: оцінка на відповідність визначеній меті підприємства; порівняння отриманих вигод з понесеними витратами для впровадження цієї системи; порівняння діючої системи з еталоном (системою управлінського обліку провідних фірм відповідної галузі). Враховуючи те, що підприємство під час своєї діяльності постійно виявляє нові потреби зростання ефективності інформаційного забезпечення, виникає потреба у пошуку нових шляхів для вдосконалення системи управлінського обліку.

5. Із застосуванням комп'ютерних технологій значно розширюються можливості аналітичного обліку. Побудова і використання інформаційних систем у середовищі обліково-аналітичного забезпечення управління фінансами передбачає перегляд основних стратегічних та концептуальних принципів ведення

обліково-аналітичних робіт на основі комп'ютеризації, а також відповідного організаційно-методичного забезпечення оптимального управління виробництвом у ринковому середовищі.

6. Інформація про фінансовий стан підприємства надзвичайно важлива як для керівництва підприємства, так і для інвесторів. Достовірність даних про фінансовий стан підприємства є важливою умовою для прийняття правильних управлінських рішень. У вивченні окремих питань аналізу фінансового стану зацікавлені різні групи користувачів: власники, акціонери, банки, кредитори, постачальники, покупці, інвестори, органи державної податкової інспекції, фондові біржі. Кожна з цих груп користувачів переслідує власні цілі у проведенні аналізу фінансового стану. Керівники підприємств використовують результати аналізу для контролю за діяльністю підприємств, розробки заходів щодо підвищення ефективності його діяльності, формування фінансової й комерційної стратегії; представники банків здійснюють аналіз фінансового стану для оцінки кредитоспроможності підприємства. Їх цікавить, у який спосіб підприємство здатне сплатити свої борги в установленій термін і яка гарантія погашення ним довгострокових позик та сплати відсотків за ними у майбутньому.

7. Найважливішою ознакою сучасного економічного аналізу є його орієнтація на стратегічний вектор досліджень, який передбачає передусім комплексне дослідження внутрішніх економічних процесів на підприємстві з урахуванням впливу зовнішнього середовища. При тому напрям впливу на суб'єкт господарювання може бути як із зовні, так і навпаки. Передусім досліджують чинники зовнішнього середовища, вивчають їх можливий вплив на розвиток підприємства, визначають оптимальні шляхи досягнення цільових орієнтирів з урахуванням необхідності, зокрема, адаптації до зовнішнього середовища та впливу на зовнішнє середовище через реалізацію внутрішніх сильних сторін і конкурентних переваг. Отже, економічний аналіз у системі управління здійснюють до ухвалення управлінського рішення, у процесі виконання рішення і за наслідками виконання рішення.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>